

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK
JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Slučaj Sapieha

Varšava, 30. junija.

Po vsej Poljski se vršijo veliki protesti i shodi proti krakovskemu nadškofu Sapiehi. Po vseh velikih mestih se na teh shodih zahteva najostrejša obsodba postopanja krakovskega nadškofa. Na kongresu organizacij bivših bojnikov pa se je celo sprejela resolucija, v kateri se poziva vlada, da izvrši stroge ukrepe in da se vavelska grobnica, kjer so poleg poljskih kraljev shranjeni zemski ostanke pokojnega maršala Pilsudskega, stavi pod neposredno državno nadzorstvo.

Ti dogodki v poljski državi so v zvezi s prihodom romunskega kralja Karola v Poljsko, kjer se sedaj skuša ustvariti nekakšen zavezniški blok 55 milijonov ljudi broječih pokrajin od Baltika do Črnega morja, ki jih v skupni zvezi združujeta Poljska in Rumunija. V programu potovanja romunskega kralja Karola ter prestolonaslednika Mihaela pa ni bil samo poset Varšave, kjer je bil romunskemu kralju na čast prirejen veličasten sprejem, ampak tudi počastitev spomina velikega tvorca poljske republike maršala Pilsudskega, ki ima svoje poslednje domovanje v vavelski grobnici v krakovski katedrali, ki je pod neposrednim nadzorstvom krakovskega nadškofa. Poročali smo že, da je sedanji krakovski nadškof Sapieha odklonil, da bi romunski kralj Karol kot pravoslavni, prestopil pragerimsko-kat. katedrale, radi česar je vlada celo hotela podati demisijo in se je razvila živahna diplomatska akcija med Vatikanom in Varšavo. Tako se je po dveh letih, kar je umrl maršal Pilsudski, vnel značilen spor radi maršalove grobnice. Krakovski nadškof Sapieha je namreč samovoljno dal prepeljati maršalove zemске ostanke iz grobnice svetega Lenarda v »stolp srebrnih zvoncev«. Ogorčenje radi tega nadškofovega postopka je bilo toliko, da je poljska vlada morala celo poskrbeti za nadškofovo osebno varnost in zastraženo njegovega dvorca. V tem ogorčenju ni poljska javnost vzela na znanje pojasnil nadškofa Sapiehe, češ da motijo številni romarji, ki prihajajo na grob mrtvega maršala. — med romarji so tudi drugoverci — miren potek cerkvenih opravil v vavelski katedrali. Poljska javnost se namreč vprašuje, zakaj je izšlo to pojasnilo šele sedaj po dveh letih in prav spričo poseta kralja Karola romunskega.

Ni to prvi slučaj konflikta. Nadškof Sapieha se je že svojčas kot upravitelj kraljevskih grobnic na Vavelu branil, da bi se telesni ostanke velikega poljskega pesnika Slovackega, čigar stvaritve ne predstavljajo po takratni Sapiehovi izjavi »nikakšnih tesnih vezi do cerkve«, prepeljali s pariškega Montmartra v vavelsko grobnico. Toda nadškof Sapieha se je udal želji maršala Pilsudskega, je pa označil ta svoj sprejem telesnih ostankov pesnika Slovackega kot »zadnjega«.

O kakšnem kulturnem boju radi tega dogodka, ki je razburil vso poljsko javnost, ne more biti govora. Tudi kakšno poslabšanje odnosov med Varšavo in Vatikanom se ne more pričakovati navzlic neuspehu poljske diplomatske intervencije pri Vatikanu, kjer pa vlada sedaj papež Pij XI., ki je kot svoječasn varšavski nuncij Ratti spadal med velike občudovalce »čudeža ob Visli«, ko je poljska vojska porazila sovjetsko. Vendar pa se zdi, da je ta postopek krakovskega nadškofa razgibal vsa ona ideološka razpoloženja in valovanja, ki prihajajo iz rajha na Poljsko, tako da so marsikateri metode iz rajha prodrle v ekstremno desničarsko usmerjeno mladino in tudi v del

Politika nevmešavanja v konkurzu

BERLIN, 1. julija. Po situaciji sodeč je dokončno propadel angleško francoski načrt, da bi kontrolo v španskih vodah prevzel Anglija in Francija, ker je že sedaj gotovo, da sta Italija in Nemčija proti temu, to pa radi tega, ker ne uživata zapadni velesili pri Nemčiji in Italiji potrebnega zaupanja glede nepristranskega postopanja in ker bi obe zapadni velesili po nemškem in laškem mnenju najbrže delovali v prid valencijske vlade. »Lokalanzeiger« opozarja, da ni niti zadeva Nemčije, niti Italije, da bi sprožili kakšne nove predloge. Po rimskih informacijah izključujejo načelne rezerve italijanske nemške vlade, ki bodo jutri dostavljene londonskemu nevtralnemu odboru, vsako kontrolo v Španiji, ki ne bi bila uravnovešena tako, da je zajamčeno vsako nepristransko izvajanje te kontrole.

Chautempsova vlada je prodrla tudi v senatu

PARIZ, 1. julija. Senatsni finančni odbor je sprejel načrt zakona o pooblastilih v smislu predloga Chautempsove vlade z 20 protitrem glasovom, dočim se je 12 članov odbora vzdržalo glasovanja. V senatu pa je bil vladni zakonski predlog o pooblastilih sprejet brez debate s 167 proti 82 glasovom. V smislu vladnega predloga se predlaga Narodne banke državi poveča za 10 milijard frankov in se spremenijo dosedanje takse in davki ter ukine dosedanj odstotek zlatega kritja.

Dalnevzhodne zmešnjave in nevarnosti

TOKIO, 1. julija. V zvezi zasedbo otočja na levem bregu reke Amur po sovjetskih četah je neka ruska torpedovka streljala na japonske in mandžurske oddelke, ki so odgovorili s streli, tako da se je razvila prava bitka. Reuter pa poroča, da je ruska torpedovka prva napadla in da je kmalu nato utonila, dočim je druga torpedovka hudo poškodovana, več mornarjev pa težko ranjeno. Ruska amursko brodovje je odplulo na mesto napada na rusko torpedovko. Doselej je priplulo na mesto spopada 10 ruskih torpedovk.

Ofenziva moskovske vlade na baptiste — Kaj je z maršalom Blücherjem

LONDON, 1. julija. »Daily Telegraph« poroča iz Moskve, da je sedaj v teku akcija proti neki ameriški skupini baptistov, ki je osumljena sabotaže in špionaže. Baptisti so po vsej zemlji uredili svoje misionarske šole in verske občine, v katerih so vršili špionažo.

VARŠAVA, 1. julija. V tukajšnjih krogih se zatrjuje, da ne vedo, kje se trenutno nahaja maršal Blücher, vrhovni poveljnik armade Daljnega vzhoda, ki je bil pozvan v Moskvo, da sodi Tuhačevskemu, pa se ni vrnil na svoje mesto. Na njegovo mesto je Staljin baje imenoval generala Kamalitova.

Poljska hoče močno vojno mornarico

VARŠAVA, 1. julija. DNB poroča, da je ob priliki poljskega pomorskega dne predsednik poljske republike Moscicki imel govor, v katerem je povdaru potrebo izgradnje močne poljske ter trgovske mornarice. Dejal je: »Poljska mora imeti vojno mornarico, ki odgovarja veličini ter ugledu poljske države.«

Podonavski bazen se politično ter gospodarsko konsolidira

PRAGA, 1. julija. Predsednik češkoslovaške vlade dr. Milan Hodža v Bratislavi ob otvoritvi kongresa zveze organizacij za DN opozoril na zblizanje med dvema gospodarskima blokoma, to je med blokom Male antante in blokom držav rimskega protokola. Zelo ugodno je bila sprejeta tudi misel, da naj bi tudi Bolgarija vstopila v ta sistem.

Neurath ipak v London

BUDIMPEŠTA, 1. julija. Tukajšnji listi poročajo iz Berlina, da bo rajhovski zun. minister von Neurath ipak odpotoval v teku 14 dni v London.

Benešev pozdrav jugoslov. Sokolstvu

PRAGA, 1. julija. Prezident dr. Beneš je sprejel v avdienci podstarešino SKJ E. Gangla, ki je prezidenta informiral o stanju jugoslovenskega Sokolstva. Prezident

tabora pilsudskijevcev. To ne velja samo za stališče napram židovskemu vprašanju, ampak tudi za nekatere druge strani političnega življenja. To je razvidno tudi iz A. Rosenbergovega uvodnika, ki je naprjen proti »starim možem«, to je katoliškim škofom, v katerem skuša ta hitlerjevski ideolog, izrabljajoč slučaj krakovskega nadškofa, istovetiti stališče poljske

državne oblasti napram katoliški cerkvi z zadržanjem rajhovske vlade napram nemškemu eksponentu katolicizma.

Vsekakor pa kaže ta nevšečna epizoda, da se je podoba maršala Pilsudskega dvignila v svet nacionalnega mitosa in da je mogočen pojav velikega maršala slej ko prej v središču vseh prizadevanj in vse pozornosti poljske politične javnosti.

Rabečki

Številne interpelacije

Na včerajšnji seji narodne skupščine so nekateri narodni poslanci vložili številne interpelacije. Med drugim je narodni poslanec Rajko Turk vložil interpelacijo na notranjega ministra, narodni poslanec Milan Mravlje pa na ministrskega predsednika in notranjega ministra. Skupščinski predsednik je sporočil, da bo notranji minister odgovoril na interpelacijo narodnega poslanca Turka, čim bo zbral potrebne podatke. Predsednik vlade je v odgovoru na vprašanje narodnega poslanca Paštoviča, zakaj se skupščina tako redko sestaja, in zakaj noče vlada delati z narodno skupščino, med drugim odgovoril, da bo narodna skupščina že na tem zasedanju razpravljala o načrtu zakona o prekrških, o gospodarskih združenjih, o ratifikaciji konkordata, o sodnikih, o novih kovancih itd.

4.

Včeraj se je pojavil v narodni skupščini četrti poslanec iz vrst združene opozicije, in sicer vpokojeni državni svet. Živojin Arandjelović, ki je storil ta korak, kakor sam pravi, iz protesta proti znani resoluciji glavnega odbora bivše demokratske stranke. V vrstah bivše demokratske stranke ni ta postopek g. Arandjeloviča, kakor zatrjuje, nikogar iznenadil, ker je vodstvo že preje pričakovalo, da bo Živojin Arandjelović tako postopal.

Nov kovani denar

Na včerajšnji seji narodne skupščine je sporočil dežurni tajnik Dragomir Stojadinović, da je finančni minister predložil skupščini v pretres zakonski osnutek o umaknitvi starega kovanega denarja iz prometa ter o kovanju novih novcev.

Dostmrne podpore

Narodna skupščina je priznala dosmrtno podpore med drugim sledečim: Jože Klekl iz Črešnjec 600 Din, Antonija Vasner iz Velenja 250 Din, Martin Cimerman iz Maribora 250 Din, Rudolf Murnmei iz Maribora 200 Din, Karlina Jagerd iz Maribora 300 Din, Matija Fras iz Maribora 300 Din, Terezija Pločnik iz Guštanja 300 Din, Julijana Golob iz Maribora 300 Din, Ana Strašek iz Hoč 200 Din, Ignacij Karlin iz Slovenske Bistrice 400 Din.

Sveta ideologija integralnega jugoslovenstva

Izredno zanimiv poziv beremo v zagrebškem »Jugoslovenskem glasu«, ki ga izdaja predsednik zagrebške omladine JRZ A. Konjodžić. V pozivu beremo: »Mi verujemo v sveto ideologijo integralnega jugoslovenstva. Naš program je integralno jugoslovenstvo. Mi ustvarjamo kult edinstvene nacije.« Radovedni smo, kedaj bo resnicoljubni »Slovenec« ter drugi dravskobanovinski organi JRZ ponatisnili ta zanimivi poziv ali pa izjavo petrovgrad, mestn. svetnika Moljaca: ...podban Rajić je najboljšo jamstvo za dosledno izvajanje politike nar. edinstva v Vojvodini in katere ne more niti za las popustiti noben pristaš JRZ

Joca Jovanović predlaga sporazum

Iz vrst bivših demokratov se zatrjuje, da je šef zemljoradniške stranke Joca Jovanović izročil te dni Ljubi Davidoviću in

Vojna nekoč in dandanes

„Orožje je bilo vedno važnejše kakor vojak sam“ pravi angleški list

Sele od polovice prejšnjega stoletja naprej lahko govorimo o moderni vojni znanosti — Industrijalizacija vojne — Ali so trdnjave zastarele? — Nekoliko zanimivih primerov iz zgodovine — Današnje stanje

»The Economist« razpravlja v eni svojih poslednjih števil o razvoju vojne na zemlji. Že takrat, ko je izbruhnila prva vojna — pravi pisec — pa tudi v vseh poznejših vojnah je bilo orožje vedno važnejše kakor vojak sam. Posebno znatna je razlika med tema dvema činiteljema seveda dandanes, ko si ljudje izmišljajo in izdelujejo neprestano nova sredstva za uničevanje, pri tem pa jim krepko pomaga veda.

Vsako novo napadalno orožje za vojno na kopnem, na morju in v zraku ima za posledico iznajdbo novega obrambnega orožja. Dokler so bili ljudje oboroženi samo s kamnatimi sekirami in pračami, so za obrambo zadostovali samo zidovi. Pozneje so iznašli smodnik, in omenjena obrambna sredstva so zgubila svoj pomen. Boj med Marlboroughom in Napoleonom kaže razvoj vojne taktike, ki je imela svoj pomen, dokler sta se obe strani borili z enakim orožjem.

Sele od polovice prejšnjega stoletja nadalje lahko govorimo o razvoju vojne vede i vojne večine v modernem smislu besede. Pruske puške so pri Sadovi premagale Avstrijo, pet let pozneje pa so pregnale Francoze iz Lorene. Od tega časa se orožje hitro izpopolnjuje, od pušk pa tja do modernih tankov, topništva proti tankom in letalom itd. O bodočih vojakih pravijo, da bodo to vojak ob strojih, ki bodo uničevali imetje in življenje. Drugi trdijo, da v bodoči vojni ne bo odločevala vojska, ampak miselnost, moralna moč in prehrana civilnega prebivalstva. Narod bo premagan, če bo izčrpana njegova življenjska sila in vojni viri ter sredstva.

Prilagoditi se je treba najnovejšemu razvoju vojne znanosti ter pravočasno pripraviti in, če bi bilo treba, tudi uporabiti vse vire in sredstva, ljudska in tvarna. Industrija, poljedelstvo, promet, hiše, šole, moški, ženske, otroci — vse se mora v mirni dobi pripraviti za morebitno vojno. Država, ki bo tako pripravljena in ki bo imela z najboljšim orožjem opremljeno vojsko, bo predstavljala veliko vojaško silo.

Nagel napad je po piščevem mišljenju prav za prav nemogoč. Vsaka država ima dandanes svojo tajno in volunsko službo, priprave moderne armade pa so tako velikega obsega in tako vsestranske, da jih ni mogoče prikriti. Abesinska vlada, mnogi vojaški strokovnjaki in diplomatski dopisniki so že celo leto pred italijanskim napadom na Abesinijo vedeli za priprave, ki so se vršile v Italiji.

Miši Trfunoviču predlog o sporazumu, ki vsebuje v glavnem proceduro našega najnovejšega notranjepolitičnega vprašanja. V kratkem naj bi se sestali vsi trije šefi beogradskega dela združene opozicije, da proučijo ta načrt sporazuma, ki ga je izdelalo in predložilo vodstvo bivše zemljoradniške stranke.

deli za priprave, ki so se vršile v Italiji. Vlade tujih držav so se delale, kakor da o vsem tem ničesar ne vedo. Velika vojna sila, ki bi lahko uspešno izvedla vojne operacije, čeprav samo proti makemu sedu, se na meji ne more zbrati tako hitro, da bi napadeno država v tem času ne mogla mobilizirati vseh svojih sil. V dandanašnji vojni je važno, kako se bo napadeno država uprla prvemu navalu močne vojske in kako se bo razvila borba, če je začetna obramba uspešna.

Dobro informirani vojaški dopisnik londonskega časnika »Times«, kapetan Hart pravi v svoji novi knjigi »Evropa pod orožjem« (Europe in Arms), da mehanizacija moderne vojske napreduje tako hitro, da je tudi najboljšo Maginotovo črto mogoče obkoliti v eni sami noči, brez vojne napovedi. To se lahko zgodi z velikimi prevozi v letalih ali na kakšen drug način. Če se napadalec zanaša na svojo številčno moč in odlično orožje, je treba takoj povedati, da vojna znanost

delja tudi za obrambo. Na težkem terenu je dobra obramba posebno uspešna. Dve sto branilcev, oboroženih s strojnicami in založenih z obilno količino streliva, lahko zoporo dobro razpostavljenega topništva in bombardiranja iz zraka zdrži dvajset tisoč napadalcev.

Veliki in močni vojski lahko povzroči na primer napad na Češkoslovaško ali Švico mnogo več težkoč kakor na primer naval na Belgijo ali Madžarsko, ker bo v bodoči vojni na kopnem geografija in topografija, primerna zemeljska oblika posameznih pokrajin izborna služila obrambi.

Kapetan Hart meni nadalje, da so dandanes radi vsestranske uporabe strelnega orožja velike armade mnogo bolj izpostavljene kakor kadar koli prej. Tehnika in mehanika nudijo obrambi enaka, če ne celo večja in boljša sredstva kakor napadalcem. Posamezne države, ki se čutijo od morebitnega napada ogrožene, so se že zdaj pobrigale — piše »The

Economist« — da so njihove meje napram državi, od katere pričakujejo morebitnega napada, v stalnem mobiliziranem stanju. Nadalje je predvideno, da bo ob napadu treba čim manj vojaških polhodov in prevozov z železnico in po cestah. Španski primer kaže, kako je dandanes še posebno potrebno soodelovanje mnogih povoljnih činjenic, če hočemo računati na zmago. Nobena, niti najmanjša evropska država, ne bi bila dandanes za močnega napadalca ono, kar je bila pred letom Abesinija.

Če bi pa močna država uporabila za napad na manjšo državo vsa mogoča sredstva — vojsko na kopnem, letalstvo, vojno morinarico — in če bi obramba napadene države odpovedala, je po piščevem mišljenju še vedno drugih močnih činiteljev, ki bi delovali napadeni strani v korist. To je na primer skupnost političnih in vojnih koristi raznih skupin evropskih držav, težka gospodarska obremenitev napadajoče države, nevarnost, da izbruhne državljanska vojna, če ne pride kmalu do zmage itd. Zveza narodov ima pri tem seveda tudi svojo važno vlogo.

Pisec navedenega članka pravi, da je iz vsega tega razvidno tole: Država, ki bi hotela z vojno doseči kakšen politični uspeh, mora računati tudi z drugimi činitelji, ne pa samo z navadno borbo dveh profesionalnih armad. Številčno stanje kakšne vojske dandanes ni več glavna stvar...

Na svetu 65.000 radijskih oddajnih postaj in 60 milijonov radijskih aparatov

Vsakokrat, kadar govorimo o radijskih oddajnih postajah, mislimo navadno samo na one radiofonske postaje, ki služijo za pouk, razvedrilo in zabavo. Za večino ljudi obstajajo radijski oddajni in sprejemni aparati komaj dobro desetletje. Malodane vsaki lastnik radijskega sprejemnega aparata se lahko sam prepriča, da obstajajo poleg običajnih radijskih oddajnih postaj, ki oddajajo pester spored za široke mase vseh narodov, še druge postaje, to je radiotelegrafske in radiotelefonske postaje, ki jih slišimo in zaznamemo zlasti na kratkih valovih.

Tesla in Marconi sta si vedno prizadevala, da čimprej rešita problem brezžične oddaje, nista pa pri tem mislila na one postaje, ki jih poslušajo danes milijoni ljudi. Oba učenjaka in izumitelja sta mislila izključno na radiotelegrafijo in radijskotelegrafske oddajne postaje, ki so bile v obratu že v času pred svetovno vojno. Sele po vojni so začeli ta izum izkoriščati tudi v poučne in zabavne svrhe. Od takrat razločujemo dve vrsti radijskih oddajnih postaj. Obe vrsti se razvijata sporedno druga z drugo, kljub temu da gresta obe svoja lastna pota, ki vodijo do različnih ciljev. Tako je n. pr. cilj radiofonije, da čimprej izpopolni televizijo.

Mnogi podcenjujejo pomen radijskih oddajnih postaj, zlasti onih, ki oddajajo telegrafske in telefonske vesti. Ni pa temu tako. Radijske oddajne postaje te vrste so velikega pomena zlasti za gospodarstvo. Radijske vesti, ki jih prejema gospodarstveniki vseh držav, vplivajo izredno pozitivno na vse panoge gospodarstva. Povprečni radijski naročnik živi v prepričanju, da je glavna naloga današnjega radijskega oddajanja zapopadna večidel v radiofoniji in da odpade le neznaten del na radijsko telefonijo in telegrafijo. Statistični podatki, ki jih imamo doslej na razpolago, pa nam kažejo povsem drugačno razmerje.

Na vsem svetu imamo do danes 1448 oddajnih postaj, ki so v službi takozvane radiofonije. To je razmeroma ogromno število, v katerem si poišče vsak radijski naročnik primeren in sebi najbližji in najljubši program. Če primerjamo to statistiko s sestavo radiotelegrafskih in radiotelefonskih postaj, vidimo, da je število postaj, ki služijo za pouk in zabavo, jako malo, rekli bi neznatno. Teli oddajnih postaj je nič manj kakor 34.190. Vse te postaje so v stalnem pogonu in imajo veze z vsemi deli sveta. Od teh jih je 6000, ki imajo veliko kapaciteto. Okrog 21.000 teli radijskih oddajnih postaj je inštaliranih na ladjah, potniških letalih in ostalih letalih, ki služijo samo zvezi potnikov s zemljo. Poleg teh številnih radijskih postaj ne smemo pozabiti na približno 30.000 amaterskih radijskih postaj, ki obratujejo sicer z malo kapaciteto, a dosežajo kljub temu že precejšnje kilometrske razdalje. Nekatere izmed teh postaj oddajajo celo na desetstične kilometrov zračne črte.

Iz vseh teh podatkov je razvidno, da zavzema radio vedno večje polje svojega udejstvovanja in da igra tudi v gospodarskem pogledu zelo važno vlogo. Vsi današnji sprejemni radijski aparati so zgrajeni za pogon z električno strujo, radi česar potrošnja električnega toka naglo raste. Število radijskih naročnikov je istotako v stalnem naraščanju, tako da imamo danes med radijskimi slušalci le malo takih, ki bi se zadovoljili samo z detektorji, ker je dana prilika, da si lahko vsak nabavi radijski aparat na obroke. Statistično je dokazano, da raste s številom radijskih postaj in radijskih naročnikov tudi množina porabljenega električnega toka. Iz dosedanjih statistik avstrijskih radijskih naročnikov je razvidno, da plačajo ti letno 250 milijonov din za električni tok. Če vpoštevamo, da je na vsem svetu približno 60 milijonov radijskih aparatov s priključkom na električno strujo, bi znašala celotna potrošnja električnega toka za aparate na vsem svetu okrog 30 milijard din. In če prištejemo k temu še vse radijske oddajne postaje, ki jih goni istotako električna energija (65.000 radijskih oddajnih postaj, od katerih ima 8000 od 50—500 Kw), dobimo ogromno vsoto 50—75 milijard din samo za elektriko.

Za današnje dobo je pomen radija neprecenljiv, kar dokazujejo s statistikami podprte številke. Radio je objel ves svet in zmanjšal vse, pa še tako velike, razdalje. Radio ne služi danes samo zabavi, nego tudi pomembnim gospodarskim interesom in ojačanju svetovnega gospodarstva. In če se kateremu izmed radijskih naročnikov pripeti slučaj, da ga motijo pri njegovem sprejemu Morsejevi znaki, naj se nikar ne razburja in naj upošteva, da so to znaki, ki gredo skozi zrak za korist vsega človeštva. V zračnih valovih se mešata oddaja radijskih postaj za pouk in zabavo ter za svetovno gospodarstvo, od katerega živimo pravzaprav vsi.

Prepad

Hočem povedati samo epizodo iz tega kraja, kjer sem se naselil sedaj. Nič ni posebnega, a zdi se mi, da sem morda nehoté srečal bitje, ki ni imelo nikdar ne vere, ne upanja in ne ljubezni.

Vsak dan hodim tisto pot. Ozka steza je to med vilami, razpostavljenimi v rebrji, odkoder je lep razgled daleč po široki planjavi. Ob obeh straneh vise rože čez plotove, pripogibajo se nizko in se ti ponujajo. Po zidovih se opleta kakor smaragd zeleni bršljan, meša se z vitko divjo trto, a po vrtovih kipe v tisočero bujah se blesteče cvetlice, ki jih v takšni krasoti rodi samo južno podnebje. Prišla sem mi je ta pot, kjer vse dehti in tekmuje med seboj, kako bi ustreglo mojim čutom, kako bi me objelo in me obdržalo v svoji bližini. Vsak ovinek mi je star znanec, ljub prijatelj, ki mi že od daleč proži roko v pozdrav in me vabi,

da odložim in se odpočijem. Tudi ti bi ne mogel dalje, ako bi prišel semkaj, zastala bi ti noga, razširilo bi se ti srce in bi vzplamtele oči v hrepenenju in pričakovanju.

Pred nekoliko dnevi sem zopet sedel na znani klopici v zatišju pod velikim rožnim grmom, ki je pripogibal svoje veje s temno rdečimi velikimi cvetovi nizko doli skoro na naslonilo, da bi zopet presranjal nekoliko hipov sam s seboj.

Ko sem sedel že nekoliko časa tam, sem zaslišal v bližini stopinje. Po poti je prihajalo mlado, komaj šestnajstletno dekle. To je bil obraz, kakršnih še nisem videl mnogo. Lep, kakor izklesan, a na njej komaj vidne trpke poteze, kakor bi jih bila začrtala nepoklicana tuja roka. Ne začrtala, kakor bi jih bila vanj zapraskala z dolgimi, spičastimi nohtovi, jih potem zabrisala in olepotila z umetnimi šminkami. Izpod blede polti se je zrcalilo vse gorje, ki ga je moralo biti polno srce in polna duša. In vendar je

bil ta obraz lep, lep v vsej žalosti in v vsem obupu, ki je odseval iz njega.

Videl sem jo že od daleč. Kolikor bliže je prihajala, toliko tesneje mi je bilo pri srcu. Sam ne vem, kako se mi je v hipu zazdelo, da so rožni cvetovi nad menoj pobledeli, da se je spremenil njih vonj v vonj po trohnbosti in mrtvašnici.

Tedaj sem pa videl, kako se je plaho ozrla. Ozrl sem se tja tudi jaz.

Po poti za njo je prihajala postarna ženska s širokim slamnikom na glavi. Izpod slamnika je gledal sirov, rdečezaripljen obraz z majhnimi, lokavimi očmi. Zraven nje je stopal starec, ki je komaj prestavljal svoje noge.

»Počakaj vendar, Cilka, saj te ne bo pojedel! Lepo življenje boš imela zraven njega!«

Slišal sem ta hreščeči glas in sem se stisnil v kot.

Cilka je postala. Prav tik mene je bila. Pogledala me je za hipec, in v njenih očeh sem videl grozo, kakršne še nisem

videl nikdar do tistega dne.

Hotel sem vstati in stopiti k njej, a neka nevidna roka me je tiščala navzdol, da se nisem mogel ganiti.

Cilka pa se je v tem hipu obrnila in stekla po poti dalje. Tedaj sem takoj vedel, kaj se bo zgodilo. Kakor bi trenil sem skočil kvišku in hitel za njo. Bilo je prepozno.

Na srednjem ovinku je črnel prepad, ki je po njem imel strugo hudournik z gore. Globok je bil, na njega dnu ostro, robato kamenje.

Zasvetilo se je belo krilo nad železnim drazjem in izginilo.

Ko sem dospel tja, je bilo vse končano...

Počasi sta pristopicala onadva do prepada. Pogledala sta doli in se naglo odmaknila.

»Nikdar ni hotela storiti prav,« je dejala ona in potegnila starca za seboj.

Ta je gledal topo predse in prikimal. Odšla sta počasi, kakor sta počasi prišla.

Mariborske in okoliške novice

Proslava zlatega jubileja Združenja obrtnikov za okolico Maribor na Teznem

Minulo nedeljo 27. t. m. je slavilo Združenje obrtnikov za okolico Maribor na Teznem izredno slovesnost — **zlat jubilej ustanovitve** s svečanim občinim zborom na prostornem, okusno in s simboličnimi slikami raznih obrti dekoriranem vrtu Šabedrove gostilne, ki je nudila ta dan zlasti številnim zunanjim gostom prijetne urice v obrtniški zavednosti in še prijetnejšem razpoloženju. Okusno izdelana majhna vabila in lepki so privabili k tej slovesnosti številne goste. Po letni skupščini, katero je otvoril s pomembnim nagovorom marljivi predsednik Združenja g. Šabeder Joško in pri kateri so bila vsa poročila soglasno odobrena, se je izvolilo najstarejša zasluzna člana Združenja g. Štanca Antona iz Ruš in g. Kotolenko Nikolaja iz Selnice ob D. častnim članom. Sledil je slavnostni del, kateremu so med drugim prisostvovali obrtni nadzornik g. Založnik Ignac, zborniški svetnik in tajnik Zveze obrtnih združenj g. Iglič, zborniška svetnika gg. Bureš in Sojč iz Maribora, podpredsednik okrožnega odbora g. Vahtar Mijo in tajnik Bender, g. Podkraški za Združenje iz Slov. Bistrice, g. Reiher in Pravič za Združenje krojačev iz Maribora, g. Matija Holc, bivši podpredsednik Združenja na Teznem za Združenje gostilničarjev, Združenje pekovski mojstrov in občino je zastopal pekovski mojster g. Kovačič Alojz iz Tezna, g. Albreht, Metlič in Zupančič Ptujsko obrtno društvo in Združenje kovinarjev g. Kumere Franjo. Navzoča sta še bila dolgoletna odbornika Združenja g. Šabeder Franjo in Štanc Anton iz Ruš. Pozdrave in čestitke so poslali: preds. Zbornice g. Jelačin Ivan in tajnik Mohorič, direktor g. Krejči iz Ruš, predsednik Zveze obrtnih združenj g. Rebec Josip, zborniški svetnik g. Zadavec Jakob in predsednik Okrožnega odbora g. Novak Franjo iz Maribora. Prisotne delegate, številne obrtnike in goste je pri srčno pozdravil načelnik Združenja g. Joško Šabeder in podal zanimivo sliko o zgodovinskem razvoju zdruge od ustanovitve 1887 do danes. Združenje je prebredlo marsikatero oviro, **zlasti izločenje raznih strok** iz Skupnega združenja, kar ni v prid delovanju Združenj, še manj posameznim obrtnikom, ki si le v medsebojnem spoznanju lahko medsebojno

pomagajo in podpirajo in radi tega že po izločenju zopet včlanjenja v Skupnem Združenju. Pohvalno je omenil složno delovanje odbora ter razdelil odbornikom v priznanje zaslug in v spomin na zlat jubilej lične diplome, katere so prejeli podpredsednik g. Leč Ivan, odborniki gg. Lužnik Ivan, Vokač Srečko, Vicman Blaž, Granda Ivan, Jevšek Josip, Lorber Jakob, Ksela Vinko, Pfeifer Josip, Ortan Hinko, Gobec Franjo in izvedenka ga Grašič Alojza. V imenu odlikovancev je spregovoril v izbranih besedah g. Pfeifer in zlasti podčrtal zaslužno delo predsednika g. Joška Šabedra in izročil tudi njemu med burnim odobravanjem lično diplomo. Sledila je priložnostna in ljubka deklamacija neke vajenke, nato pa je zapel mešan zbor iz Hoč pod taktirko dirigenta krojaškega mojstra g. Furlana ubra no pozdravno pesem, na drugem koncu vrta pa so zadoneli močni akordi godbe na pihala. Po skupnem slikanju so se vrstili številni govorniki, izmed katerih naj le omenim priljubljenega obrtnega nadzornika g. Založnika, nadalje g. Bureša, Igliča, Vahtarja, Reiherja, Zupančiča, Podhraškega, Potrča in Kovačiča, ki so čestitali Združenju k pomembnemu jubileju in zlasti podčrtavali namen Združenj, pomen in potrebo okrožnih odborov, ki naj bodo prava vez med združenji, zbornicami in oblastmi. Vsem govornikom in zastopnikom se je v prisrčnih besedah v lepo zasnovanem govoru zahvalil za čestitke predsednik g. Joško Šabeder v imenu vseh članov Združenja, želeč v obrtniškem stanu predvsem slogu, ki je najpotrebnejša in najnujnejša zaščitnica obrtniških teženj in nosilka v izvojevanju pravic in odpravo ran, ki tarejo vse panoge obrtniškega stanu. Razvila se je nepriljena in prisrčna zabava, h kateri je tudi pripomogla marljiva gostilničarka Angela z dobro in ceneno postrežbo, da bo ostal ta zlat jubilej v najlepšem spominu ne samo zunanjim gostom, temveč tudi domačinom, ki prinašamo jubilaru — Združenju — najlepše čestitke z željo, da uspe jubilaru prioboriti obrtnikom v okviru svojih organizacij ono mesto, ki jim prisloja v verigi pridobitnih slojev in zavednih državljanov.

Mladi in stari umirajo. Umrli so: v splošni bolnišnici 15 letna železničarjeva hčerka Marija Vogler in 89 letni zasebnik Anton Sirk. Na Pobrežju Aleksandrova 90 — 30 letni posestnik Avgust Zunkovič, v Jezdarski 8 pa 47 letni tkalski mojster Rudolf Aliger. Žalujemo naše toplo sočutje!

100 let je č. lavel! V čakoveškem vinogorju v takozvanem Bukovcu Mijo Podvež. Se pridno dela ter je zdrav in čil.

V zvezi s kolesarjenjem po pešpoti na Mariborski otok, o čemer smo večeraj poročali, opozarja mariborska orožniška postaja, da bo vsaki kolesar, ki ga bodo zalotili na omenjeni pešpoti, ovađen sreskemu načelstvu ter da bo občutno kaznovan. Večera je bilo sreskemu načelstvu ovađenih 32 oseb. Tisti kolesar, ki pa bo samo tiščal svoje kolo, pa bo moral nazaj do otoka in od tam na banovinsko cesto.

Že petokrat je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika A. Braunčiča v Vrhlogi pri Pragerskem. Požar je izbruhnil sinoči okoli 11. ure ter je zgorelo poslopje z vsem inventarjem do tal, tako da znaša škoda nad 40.000 Din. Na kraj požara so prišli slevenjebistriški gasilci, ki so z velikim naporom rešili stanovanjsko poslopje. Značilno je, da je gospodarsko poslopje A. Braunčiča v teku zadnjih let že petokrat zgorelo.

Kralj Matjaž so okradli. Na Peci, v bližini Uletove koče, stoji krasen kip kralja Matjaža. Te dni pa so neodgovorni elementi ukradli s kipa razne bakrene nakite, ki jih je imel kralj Matjaž okoli glave in ki so jih svojčas darovala razna nacionalna društva. Teh nakitov je bilo skupno 46. Sedaj pa so opazili, da ima kralj Matjaž še samo tri nakite ter so vsi ostali izginili. Škoda je precejšnja, saj predstavljajo nakiti dragoceno spominsko

vrednost, sama materialna škoda pa je ocenjena na preko 2000 dinarjev.

Društvo jugoslovenskih akademikov v Mariboru vabi člane, da se polnoštevilno udeležijo narodno obrambnega predavanja univ. docenta g. dr. Frana Zwitterja o »Koroškem narodnostnem vprašanju«, ki bo v petek 2. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Po predavanju vpis novih članov. Vstop prost.

Mala Nedelja. V nedeljo 4. julija ob 16. uri vsi od blizu in daleč na sokolski telovadni nastop pri Mali Nedelji. Ljudska veselica, ples, zvečer Ciril Metodov kres. Zdravo!

Tekstilno delavstvo tovarne M. Rošner Maribor, priredi v nedeljo 4. julija 1937 veliko tekstilno vrtno veselico na vrtu in v vseh prostorih Gambrinove dvorane. Za raznovrstne zabave jamči veselični odbor.

Na Pesnico! Nekaj prijetnih uric nam pripravljajo pesniški gasilci s prisrčno veselico, ki bo v nedeljo dne 4. t. m. v prostorih Klugove gostilne v bližini kolodvora. Za grlo in želodec je odlično poskrbljeno. Vlak odhaja ob 1. uri, dočim bo vozil v slučaju dovoljnih prijav ob 3. popoldne iz Glavnega trga poseben avtobus. Mariborčani pojdimo se malce porazveseliti na Pesnico, da istočasno podpremo naše vrle pesniške gasilce.

Mestna podjetja, avtobusni promet, sporoča, da vozi avtobus dne 4. t. m. ob 5.40 na vrh Pohorja. Vožnja bo samo v slučaju lepega vremena in ob zadostnem številu prijavitelcev. Vrnitev ob 19.30 od odcepa. Prijave sprejema prometna pisarna avtobusnega prometa. Glavni trg tel. 22—75. Cena v eno smer Din 20.

V tvornici ga je doletela smrt. V Ehrlihovi tekstilni tvornici se je večeraj popoldne okoli 16. ure nenadoma zrušil na tla 47 letni tkalski mojster Rudolf Alliger,

stanujoč v Jezdarski ulici 8. Takoj so mu priskočili na pomoč delavci ter ga skušali spraviti na noge, poklicali so tudi zdravnika, ki pa je mogel le ugotoviti smrt, ki je nastopila kot posledica kapi.

1907—1937. Danes so se v Mariboru sestali maturanti tukajšnje klasične gimnazije, ki so leta 1907 maturirali na omenjenem zavodu, da proslavijo 30 letnico mature. Od takratnih maturantov so se proslave udeležili: dr. Lenart Boezio, odvetnik, Gornja Radgona; dr. Anton Čede, zdravnik, Laško; Ferdinand Dobrave, davkar, Maribor; dr. Andrej Druškovič, odvetnik, Ljubljana; Ivan Gorišek, železniški uradnik, Zagreb; dr. Ludvik Grobelnik, notar, Ribnica; Franc Hohnjec, župnik in duhovni svetnik, Čadram; dr. Franc Hojnik, odvetnik, Maribor; dr. Anton Hrovat, primarij, Ormož; dr. Ivan Jurečko, Maribor; dr. Josip Kavčič, drž. tožilec, Split; dr. Janko Košan, starešina sodišča v Dol. Lendavi; Alojz Kovačič, višji inspektor in šef prometa, Maribor; Marko Krajnc, tajnik Spodnje štajerske ljudske posojilnice, Maribor; dr. Maks Adrijan, operni pevec, Ljubljana; dr. Otmar Pirkmajer, pomočnik bana v pok., Ljubljana; Franc Slana, provizor, Pernice; Anton Sok, višji veterinarski svetnik, Dol. Lendava; dr. Franc Steinfelser, primarij, Celje; dr. Slavko Šumenjak, starešina sreskega sodišča, Murska Sobota; Jože Tašner, načelnik ministrstva pravde, Beograd; dr. Alojz Trstenjak, predstojnik mestne policije, Maribor; msgr. Mihael Umek, stolni kanonik in mestni župnik, Maribor; Anton Veranič, župnik, Sv. Rok ob Sotli; dr. Vekoslav Vrščič, tajnik ministrstva zunanjih zadev, Beograd; dr. Alojz Visenjak, odvetnik, Ptuj; dr. J. Volavšek, zdravnik, Ljubljana; Niko Vrabl, upravnik kaznilnice v Mariboru; dr. Bruno Weigl, zdravnik, Sv. Trojica v Slov. gorah; Albert Zavodnik, ekonom kaznilnice v Mariboru, in Pavel Živornik, kon. svetnik in prof., Maribor.

Po Dravskem polju strašijo vlomilci. V stanovanje posestnice Marije Berglezove v Račah št. 84 je bil izvršen drzev vlom in je padlo zlikovcu v roke 10.000 Din gotovine, ki jih je deloma našel skrite v postelji, deloma pa v zaprti omari. Zlikovec je prišel v stanovanje na ta način, da se je s pomočjo lestve splazil v kolarnico, odod pa na podstrežje gospodarskega poslopja. Tam je napravil v zid veliko odprtino, skozi katero se je splazil v podstrežje stanovanjske hiše, od koder je po stopnicah vdrl v stanovanjske prostore, kjer je prebrskal vse omare in predale ter postelji, kjer je našel 3500 dinarjev, v omari pa 6500 dinarjev. S plenom, je nato izginil. V zvezi z vlomom so orožniki aretirali neko osebo, ki je nujno sumljiva, da je izvršila vlom.

Gledališka uprava poziva vse abonente in abonente na blok, da čimprej poravnajo dolžne zneske.

Šestdesetletnico svojega obstoja proslavlja gasilsko društvo pri sv. Lovrencu na Pohorju v nedeljo dne 4. julija t. l.

Šolska deca iz naše »Abesinije« ne bo smela več v tezensko šolo. Prejeli smo prošnjo za objavo: Pod tem naslovom je prinesel »Večernik« od 22. t. m. članek, v katerem navaja, da je kraj. šol. odbor v Teznu izključil s šol. l. 1937-38 iz razvanjskega šol. okoliša, vsled česar bodo morali hoditi v šolo v 5 km oddaljeno Razvanje, po skoraj 3 km velikem in nevarnem gozdu. Resnici na ljubo pa moramo ugotoviti, da temu ni tako. Od Ptujске ceste v Sp. Dobravi do Razvanja ni več kot 3 km 200 m, kar je uradno ugotovljeno. Pot skozi gozd sam pa meri le 630 m in ni prav nič nevaren, saj to ni ona zloglasna »betnavska džungla«. Do takega sklepa je moralo priti prej ali slej, ker zahteve kraj. šol. odb. v Teznu so tako velike, da jim kraj. šol. odb. v Razvanju ni mogel ugoditi, saj bi moral prispevati za onih 112 otrok na Teznem skoraj toliko, kot znese ves šol. proračun razvanjske trirazredne šole.

Planinske maše na Pohorskem domu. Pričenši z nedeljo 4. julija bodo na Pohorskem domu vsako nedeljo in praznik sv. maše za planince in sicer ob 8. uri. Sv. maše oskrbi Aljažev klub.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Albaneževa in Königova lekarna.

Izbojšanje. Dunajska vremenska napoved za danes pravi, da se bo vreme izboljšalo, lokalne nevihte niso izključene.

Odbor za zgradbo kapelice na Peci vabi, na Ciril-Methodovo proslavo in prvo žegnanje dne 3. in 4. julija 1937 na Peco. Dne 3. 7. zvečer kresovanje, v nedeljo

dne 4. 7. ob 9. uri sv. maša v novi kapelici, nato prosta zabava pred kočo. Vsi izleti planincev naj bodo usmerjeni ta dan na Peco.

Putnikave novice

Prekrasno akvaristično razstavo v Grazu obiščete najlažje ob priliki avtokarskega izleta Putnika v sredo, dne 7. julija. Vožnja in vizum le Din 100. Zasi-gurajte si mesta, prijavite se takoj pri Putniku Maribor-Celje.

Mariazelj vabi! Dvodnevni izlet Putnika z modernim avtokarom od 14. do 15. julija. Cena vožnje vključno vizum le Din 200. Izkoristite ugodno priliko! Informacije in prijave Putnik Maribor-Celje.

Do jutri 2. julija opoldne sprejema Putnik Maribor še prijave za diven 7 dnevni izlet z luksuznim avtokarom v Dolomite in na Großglockner od 4. do 10. julija. — Popolen aranžman le Din 1.800. Najlepsi dopust, divne pokrajine!

Počestke novice

Južni del Nove ulice je v obupnem stanju, da zavira vsak promet. Sploh se je čisto nemogoče izogniti številnim vozem, ki so na tem mestu razstavljeni in le božji čudež je, da se na tem mestu ni pripetila kakava večja prometna nesreča, saj služi ta del ceste vsemu drugemu le svojemu prvotnemu namenu ne. Apeliramo na merodajne kroge, da se za zadevo malce zanimajo.

Nesreča ne počiva. Ko se je pred dnevi vozila delavka Zorko Ljudmila po strmim klancu pri Sv. Martinu pri Vurbergu, je zavozila v njo neka kolesarka. Pri tej nesreči je dobila Zorko Ljudmila težje telesne poškodbe in se zdravi sedaj v mariborski splošni bolnišnici.

Ptuiske novice

Učni uspeh na ptujski gimnaziji. Na ptujski realni gimnaziji se je v začetku preteklega šolskega leta vpisalo 506 učen-cev, od tega jih je na koncu leta ostalo 480. Redovanih je bilo na koncu leta skupno 467. Izdelalo 269, to je 56.04% in sicer 35 z odličnim 102 s prav dobrim in 132 z dobrim uspehom. Popravni izpit ima 141 dijakov, 51 dijakov ni izdelalo, 6 je izgubilo pravico do šolanja. Skupno jih ni izdelalo 211.

Sport. SK Drava iz Ptuja je dne 27. t. m. z rezervo Zelezničarja v Mariboru odigrala prijateljsko tekmo kot predtekmo glavni tekmi med varaždinsko Slavijo in prvim moštvom Zelezničarja. Ptuj-ska Drava je doživela poraz v razmerju 2:5 (1:3). Moštvo Drave je moralo nastopiti brez nekaterih svojih najboljših igralcev.

Smrtna kosa. Dne 28. tm. je nenadoma umrl dolgoletni bivši starešina oddelka finančne kontrole v Ptuj g. Geč Ivan. Pogreb je bil ob obilni udeležbi prebivalstva v sredo, dne 30. tm. Prizadeti družini naše iskreno sočutje.

Kino. V soboto, dne 3. julija ob 20. uri, in v nedeljo ob pol 19. in pol 21. uri, se predvaja film »Uličica do raja«. V gl. vl. Peter Moser.

Novice iz ljutomerske okolice

Osebnostna vest. Premeščena je učiteljica Nahtigal Marjeta iz Križevcev pri Ljutomeru v St. Vid (srez Litija). V Križevce pa je premeščena učiteljica Antonac Adela iz St. Vida.

Završni izpiti na meščanski šoli so končani. Oproščenih izpita je bilo 5 učencev, z odličnim uspehom sta položila 2, s prav dobrim 5, z dobrim 4, popravni izpit pa imajo 4 učenci.

Pred dnevi so neznani vlomilci odnesli trgovki Sovičevi na Krapju raznega blaga v vrednosti 1000 Din. Isto noč so srečali ljudje v bližini cigane, ki so osumljeni.

Na čast slovanskih blagovestnikov bo zagorel kres po telovadnem nastopu na telovadišču pri Mali Nedelji, 5. julija zvečer pa na letnem telovadišču Ljutomerskega Sokola. H kresovoma vabimo narodno občinstvo!

Regulacija Mure. Ob priliki nedavno narasle vode se je Mura zopet močno zajedla v njive proti banovinski cesti pred Razkrižjem in ni daleč, ko bo njen tok ob banovinski cesti in isto v par letih tudi prekoračil, radi česar je treba misliti na nujno regulacijo Mure

Zadnje telefonične vesti

Odpravljeno zlato kritje franka

Socialisti hočejo zrušiti Chautempsa in se vrniti v opozicijo?

PARIZ, 1. julija. Takoj po glasovanju senata o pooblastilnih zakonih za Chautempsovo vlado, se je sestala vlada v Elizeju pod predsedstvom prezidenta Lebruna in je sklenila prve nujne odredbe v smislu sprejetih pooblastilnih zakonov v svrhu sanacije državnih financ. Najvažnejši sklep je, da se odpravi zlato kritje franka s pridržkom naknadne določitve istega. Tudi se odpravi izmenjava novčanice francoske banke proti denarju. Tudi ta določba se bo pozneje uredila. Nadalje je sklenila vlada ustanovitev posebnega valutno-stabilizacijskega fonda, katerega naloga bo, določiti provizorični vrednostni odnos med frankom ter inozemskimi devizami. Nadaljnji sklep je najetje posojila pri Francoski banki v iznosu 15 milijard frankov. Tudi je vlada sklenila, da se borze danes odpro, vendar pa ostanejo do nadaljnjega zaprte one borze, ki se pečajo z nakupom in prodajo vrednostnih papirjev.

PARIZ, 1. julija. Poučeni krogi pravijo, da so nastala v Chautempsovi vladi nekatera nesoglasja. Socialisti ne morejo odpustiti senatu, da je bil predsednik vlade Leon Blum v senatu izžvižgani in da je moral prepustiti čitanje deklaracije svojemu kolegu Sarrautu in nato izginiti. »Echo de Paris« piše, da je topla želja socialistov, da se vrnejo v opozicijo in da so radi tega odločeni rušiti Chautempsa, da se maščujejo za padec L. Bluma, ki je postal žrtev radikalno socialističnih intrig v senatu. Socialisti so sicer pripravljeni podpreti prizadevanja finančnega ministra Bonneta v svrhu uravnovešanja proračuna, so pa odločno proti nameravanemu davčnemu zvišanju. Odločitev pa ne bo padla pred 10. julijem ob priliki socialističnega strankinega kongresa v Marseju. Prerokujejo novo vladno krizo ter se Chautempsu pogaja z Blumom v svrhu novega kompromisa.

Poljsko romunsko zavezništvo služi miru

VARŠAVA, 1. julija. Kralj Karol rumunski ter prestolonaslednik Mihael sta se danes vrnila iz Krakova v Bukarešto. Ob tej priliki je izšel naslednji komunikat: »V teku razgovorov, ki so se vodili ob času državnega obiska, so se obravnavala

vsa politična vprašanja, ki tangirajo Poljsko in Rumunijo. Soglasno se je ugotovilo, da so interesi Poljske in Rumunije popolnoma identični. Cilj obeh držav je ohranitev miru. Miru služi tudi poljsko-romunsko zveza.«

Marenberške novice

Birma. V nedeljo je bila v Marenbergu, po presledku šestih let, zopet birma. Škof dr. Tomažič je v marenberški cerkvi podelil 264. birmancem zakrament sv. birme.

Šolske novice. V šolskem letu 1936-37 je bilo na marenberški šoli 6 razredov in 2 vsoprednici. Ena vsoprednica pa je pri Sv. Treh Kraljih. Skupno je obiskovalo šolo 178 dečkov in 190 deklic; torej 368 učencev. Lep obisk je imel tudi otroški vrtec.

O tem in onem

Z noži, žebli in železom v želodcu

Po vestih iz Bombaya je bil pred nedavnim operiran v eni izmed tankajšnjih bolnišnic neki indijski čarovnik, kateremu so ob tej priliki operacijskim potom izpraznil želodec kaj čudne vsebine. Fakir je imel v želodcu 18 žepnih nožev, nekaj žeblov in in drugih drobcev železa. Vse to je nosil indijski čarovnik v želodcu nič manj kakor polnih 15 let, ne da bi bil pri tem čutil kakršnekoli bolečine. V 15 letnem izvajanju svoje čarovniške umetnosti je požiral pred očmi številnih radovednih gledalcev neštete nože, žeblice in drugo železo. V svojem fakirskem poslu je bil tako izpopolnjen, da se mu v vseh teh 15 letih ni nikdar nič zlega pripetilo. Nekega dne pa je vendarle občutil v želodcu neznožno bolečino in se je moral podvreči operaciji želodca, iz katerega so izvlekli, kakor smo že preje povedali, malodane celo zalogo železa. Opera-

cija je bila izvršena brez kakršnihkoli komplikacij in je že danes nedvomno gotovo, da fakir po operaciji ne bo več »požiral« železa, ki mu je kljub dovršeni fakirski šoli vendarle »obležalo« v želodcu.

Nevesto izmaknil izpred oltarja

Mladi krojaški pomočnik Vasilino iz Bologne se je do smrti zaljubil v lepoticino Gino Carnelutti in jo zaprosil za roko. Ker je bil mojster Vasilino imovit in delaven, se starši niso zoperstavljali tej zakonski zvezi. Določili so celo že dan poroke. Lepa Gina se je sicer udala želji in zahtevi svojih staršev, ni pa bila s svojim novoizvoljenim zaročencem zadovoljna, ker je bilo njeno srce medtem že odano drugemu. Na dan poroke so se zbrali v hiši bogatega kmeta Carneluttija številni svatje, da pospremi mlado nevesto v cerkev. Uro kasneje je že stala Gina s svojim zaročencem pred oltarjem. V tem trenutku pa je planila v cerkev skupina mladeničev, ki je mlado nevesto siloma odvedla izpred oltarja. Pred cerkvijo je bil že pripravljen voz, s katerim so neznanci prepeljali nevesto v bližnjo vas, kjer se je mlada nevesta še istega dne poročila s svojim pravim ženimom, ki ga je od srca ljubila in s katerim je odslej živel v sreči in zadovoljstvu.

ZLATO IZ MARMELADE.

Alkimisti so hoteli pridobivati zlato iz raznih snovi, pa se jim ni posrečilo. Toda zlato se izdeluje ali bolje rečeno pridobiva in se bo pridobivalo iz najrazličnejših stvari. Tako se je posrečilo milijonarju Williamu Browu pridobivati zlato iz marmelade. In pridobil ga je mnogo, če sodimo po njegovih milijonih in po

načinu življenja tega bogataša, marmeladnega kralja, lastnika velikih tovarn marmelade v Cincinnati. Mož je nedavno slavil zlato poroko in na pojedino je povabil okrog 400 gostov. Vabila niso bila napisana na papirju, temveč na čistem zlatu, obloženem z emailom, besedilo vabila je bilo pa v zlatu vrezano. Bajne so porabili za to 80 kg čistega zlata in gotovo ni nihče vabila izgubil. Da ni pripravil milijonar svojim gostom hrenovk z gorčico ali hrenom, je jasno. Med gosti je bil tudi lakomež, ki je dejal, da se že veseli, ko bo Brow slavil demantno poroko. Če je poslal na zlato poroko zlata vabila, pošlje na demantno gotovo demantna.

11 LET MOLKA ZA POKORO.

Ameriški listi poročajo o mehaniku Melynu Trainu, uslužbenem v neki garaži v Filadelfiji. Mož je bil 11 let dozdnevno nem. Oni dan so pa njegovi tovariši ostrmeli, ko je naenkrat izpregovoril in jim pojasnil, zakaj celih 11 let ni izpregovoril nobene besede. Leta 1911 je ustanovil v Bostonu trgovino, v katero so vložili njegovi prijatelji precej denarja. Za družabnika si je izbral svojega svaka, ki je pa nekega dne pobral ves denar iz blagajne in jo mahnil v

Newyork, kjer je vse pognal, potem si je pa končal življenje.

Train je bil tako obupan in osramočen, da je trdno sklenil molčati, dokler se mu ne bo posrečilo vrniti vsega denarja svojim prijateljem. Odsel je v Filadelfijo, kjer se je lotil dela. Pridno je delal 11 let in vsa ta leta ni izpregovoril niti besedice. Ko je ves srečen in pomosen odposlal zadnji ček, je začel zopet govoriti. Prijateljem je pripovedoval, da mu je bilo prvo leto zelo težko, ko ni govoril, potem se je pa navadil. Sicer pa meni, da ljudje itak preveč govorijo in mlatijo večinoma prazno slamo. Spoznal je pa, da se mnogo lažje in uspešneje dela, če človek ne govori. Tako je na sebi preizkusil pregovor: Govoriti srebro, molčati zlato.

Današnji posli.

Gospa: »Všeč ste mi in sprejem vas za hišno. Plačala vas bom dostojno in ravna la z vami, kot s svojo rodbino.«

Hišna: »Tako! Potem se moram pa še le prepričati, kako ravna te s svojo rodbino.«

Nehvaležnost.

»Ti torej ne služiš več pri sodnem svetniku za odgojiteljico?«

»Ne. Gospa me je za to odslovila, ker se je hčerka preveč od mene — naučila.«

Obrtniki!

Nudite delo? Iščete kupca? Potom malih oglasov v »Večerniku« si lahko takoj pomagata, saj je »Večernik« kod edini obsejni slovenski dnevnik v vsem obmejnem ozemlju močno razširjen.

Razno

SLADKI KMEČKI KRUH zdrav, okusen kruh za vsakega. Pekarna Rakuša, Koroška cesta. 3488

Dobro ceneno DOMAČO HRANO dam. Koroška 7-1, dvorišče. 3603

IZJAVA! Izjavljam, da nisem več plačnik dolgov, ki bi jih narečil moj mož Karl Svarc. Marja Svarc. 3544

MAMICE! Otroške vozičke v najmodernejših modelih dobite pri Justinu Gustinčiču, Tattenbachova 14. 2932

Posest

Naprodaj STAVBENA PARCELA 6 km od Maribora ob glavni cesti. Plačljivo s knjižico Mestne hranilnice Maribor. Ponudbe pod »Parcela« na upravo. 3590

Kupim

Kupi se PRECEJALNIK ZA VINO (Weinfalter), rabljen, toda dober. Naslov v upravi »Večernika«. 3584

V nalem

DELAVNICO ZA OBRT v sredini mesta oddam v najem. Naslov v upravi lista. 3582

Sobo odda

LEPO OPREMLJENO SOBO z eno ali dvema posteljnima oddam. Sodna 26, vrata 2. 3320

SOBO s štedilnikom, v prvem nadstropju, s posebnim vvhodom takoj oddam. Betnavska 39. 3586

PRAZNO SOBO s posebnim vvhodom oddam takoj. Vprašati pri čevljarsstvu Mihelak, Koroška c. 43. 3587

Oddam OPREMLJENO SOBO s štedilnikom dvema tovarniškima delavkama. Koroška c. 76. 3599

SOBO s posebnim vvhodom in hrano oddam. Vrbanova ul. 28, pritličje, desno. 3602

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE oddam s 1. avgustom. Ljubljanska ul. 42. 3581

GOSPODA sprejem na stanovanje. Betnavska 3. 3585

STANOVANJE dve sobi s kopalnico in kabineto oddam. Vrbanova 32-1. 3589

SOSTANOVALCA sprejem. Vrbanova ul. 6, vrata 2. 3592

SOBO IN KUHINJO

oddam s 1. julijem mirni stranki brez otrok, prednost imajo vpokojenci. Pobrežje, Zrkovska c. 23. 3593

DVOSOBNO STANOVANJE s pritliklinami in vrtem oddam s 1. avgustom. Naslov v upravi. 3597

STANOVANJE

sobo in kuhinjo, oddam mali družini. Smetanova ul. 50. 3598

GOSPODA

sprejem na stanovanje in hrano. Vrbanova ul. 6-I, desno, Dvoršak. 3600

Dobi se takoj TRISOBNO STANOVANJE s kopalnico v Tomšičevem drevoredu. Vprašati Tomšičeva 16. 3601

Službo dobi

ČEVLJARSKE POMOČNIKE sprejem. Gregorc, Aleksandrova 55. 3588

VAJENCA

sprejem v trgovino z mešanim blagom na deželi v bližini Maribora. Ponudbe pod »Pošten« na upravo. 3591

Službo išče

KROJAŠKI POMOČNIK s svojim strojem išče službo. Naslov v upravi. 3595

Širite »Večernik«

Sodoma in Gomora

32

»Kaj takega pa še nisem doživela. Zavili so me v velik plašč in ker se nisem mogla braniti, kričati pa tudi nisem mogla, ker sem se tako smejala, so me nesi naravnost pred kapucinski samostan. Predno sem še spoznala, kaj nameravajo, so bili že priklicali samostanskega vratarja. Komaj se je prikazal, so začeli nanj kričati, naj me hitro blagoslovi, češ, da grem na drugi svet in da je že večji del moje obleke šel naprej. In v tistem trenutku so trgali z mene plašč in jaz sem v sami strajci stala pred kapucinom, ki je kar okamenel, se začel prekrizevati

in je končno med smehom mojih spremljevalcev zaloputnil vrata. Ah, vi ne veste, koliko smo se tedaj smejali. Mislila sem, da bom od smeha počila.«

In smejali sta se obe, Olimpija in Adelgunda, smejali, da so jima debele solze tekale po licih in Adelgunda se je prekucevala po postelji, kakor bi bila iz uma, posebno, ker si je predstavljala, kako bo ta dogodek razveselil Angelika.

Adelgunda ni vedela, da se ji samostana ni treba več bati in je radi tega tudi svoji novi prijateljici prikrivala, kdo in kaj da je. A vse, kar ji je Olimpija

povedala o gledališču in o različnih zabavah, in ker ni življenja poznala prav nič, se ji je dozdevalo, da ima Olimpija nebeško lepo življenje in se je radi tega v njenem srcu porodila želja, da bi sama poskusila svojo srečo pri gledališču. Olimpija, ki je spoznala nenavadno lepoto svoje nove prijateljice in uganila, da bo tudi ona imela svojo korist, če se združi kar najtesneje z Adelgundo in ji zdaj pomaga, ji je z vso vneto prigo-varjala, naj nič ne premišluje in naj se kar odloči, vse drugo da se že uredi. In Adelgunda je rada privolila v to, kar ji je Olimpija ponujala, saj je to sama želela in je pri tem popolnoma pozabila na Angelika.

Ta se je po več ur trajajočem zasledovanju upehan in potrjen nastanil v »Pe-

klu«. Tu je hotel počakati, da pridejo znanci, s katerimi je minulo noč popil-val. Ti so bili zadnje njegovo upanje, kajti domneval je, da je Adelgunda s katerim izmed teh odšla in domišljal si je, da si le ne upa na dan in se skriva pred policijo, njeno srce pa da kopni po njem in njena duša da kliče v ljubezni njegovo ime. V resnici pa se je Adelgunda ravno takrat tolkla po stegnih in se kričavo smejala mastnim dovtipom, s katerimi jo je kratkočasila njena nova prijateljica.

V prvem ljubljanskem hotelu »Pri Bidelmanu« je stal v portirjevi sobi velik suh gospod in je poskušal hotelskemu osoblju dopovedati, da išče spodobnega človeka, ki bi hotel nekaj tednov biti njegov tajnik in spremljevalec.

(Dahje.)